

dobi s tem nove praktične snovi za teoretsko razglabljanje, praksa pa novega oživljenja in varne opore, da se ne razblini. *Dr. M. D.*

„Vorträge über den Vorentwurf zu einem österreichischen Strafgesetzbuch“, gehalten in der Österreichischen kriminalistischen Vereinigung, Oktober 1910 — März 1911. Wien, 1911. Manz, 632 str.

Avstrijska kriminalistična zveza je priredila v zimski sezoni 1910—1911 v prostorih dunajskega deželnega sodišča za kazenske stvari (kakor tudi letošnjo zimo 1911—1912) cel niz vrlo zanimivih predavanj o predosnutku avstrijskega kazenskega zakona s posebnim ozirom na skoro istočasni nemški in švicarski predosnutek. Najslovitější tu- in inozemski, zlasti nemški zastopniki kriminalistične in psihiatrične stroke (Stooss, Lenz, Löffler, Gleispach, Gross, Wagner, Birkmeyer, Hippel, Delaquis, Fritsch) so bili predavatelji. Akopram so ta predavanja svoječasno bolj ali manj popolno priobčevali nemški strokovni listi, kakor zlasti „Gerichtshalle“ in „Österreichische Zeitschrift für Strafrecht“, bila je vendar zelo srečna misel, zbrati jih — 26 po številu — v obsežno delo, ki bo vedno v čast kriminalistični zvezi. Našim pravnikom, ki se hočejo orijentirati in uglobiti v reformnih kazenskih vprašanjih knjigo toplo priporočamo. *P.*

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. maja 1912.

— (Osebne vesti). Za višje deželnosodne svetnike so imenovani: višji deželnosodni svetnik Adalbert Kotzian v Celju za višje deželno sodišče v Gradcu; deželnosodni svetniki dr. Adolf Roschanz v Celju za Celje, državni pravdnik dr. Anton Rogina v Novem mestu za Novo mesto; za sodnika v Gradcu avskultant dr. Erik Eberl. — Deželnosodni svetnik v p. Fran Kobler je sprejet v seznam kranjskih odvetnikov ter otvori v kratkem lastno pisarno. — 12. t. m. je umrl notar dr. Franc Vok v Ljubljani. — V odvetniško listo se je vpisal dr. Ferdinand Lašič s sedežem v Ormožu. — Vpokojen je bil deželnosodni svetnik z naslovom in značajem višjega deželnosodnega svetnika Vajkart Gandini v Novem mestu.

— (I. avstrijsko zborovanje varuhov po poklicu) se vrši v času od 18. do 20. junija t. l. na Dunaju. Na dnevnem redu so med drugimi tudi ta predavanja: „Cilji in naloge varuštva po poklicu“, „Razvoj in stanje varuštva po poklicu v Avstriji“, „Vzgojevalne naloge varuštva po poklicu“, „Skrb za varovance v srednje velikih mestih“ (referent deželnosodni svetnik Fran Mičinski). Udeležnina znaša 6 K. Oglasi pri: I. öst. Berufsvormündertag, Dunaj I. Herrengasse 7.

— († Dr. Janez Mencinger.) Dne 12. t. m. popoldne je umrl v Krškem g. odvetnik dr. Janez Mencinger. Dasi je že bil prekoračil mejo človeškega življenja — dosegel je starost nad 70 let — vendar je prišla vest o njegovi smrti za širše kroge nepričakovano. Še decembra pr. l. je praznoval svojo štiridesetletnico, odkar je postal odvetnik, razmeroma trden in zdrav. Ob tisti priliki je že „Slov. Pravnik“ (1911 str. 383) poudarjal izborne zmožnosti in lastnosti, s

katerimi se je dr. Mencinger odlikoval kot odvetnik, kakor tudi kot slovenski pisatelj. Pokojnik je izvrševal odvetništvo od l. 1871 do l. 1882 v Kranju, poslej pa v Krškem. Tu je bil večkrat župan in užival v celem okraju največje zupanje, katero je tudi zaslužil po svoji vestnosti in modrosti. Pri pogrebu dne 14. t. m., ki se ga je udeležilo mnogobrojno izobraženstvo in ljudstvo od blizu in daleč, je govoril nagrobnico predsednik „Slov. Maticе“, prof. dr. Ilešič. Odvetniško zbornico kranjsko je z nekaterimi kolegi vred zastopal župan dr. Ivan Tavčar, ki je bil pri pokojniku v Kranju štiri leta koncipient. Z drjem. Mencingerjem je legel v grob cel mož in spomin na to bo živel vedno med nami in potomci.

— (O reformi odvetniškega reda) smo razpravljali v 2. letošnji številki „Slov. Pravnika“. Naše čitatelje bo zanimalo, kaka pota hodi ta reforma v sosedni Ogrski. Osnovni princip ogrskega osnutka je enotna vzgoja in kvalifikacija sodnika in odvetnika. Za sodnika je predpisana ista praksa kakor za odvetnika: praksa velja šele od trenutka, ko je bil jurist promoviran doktorjem prava, ter traja tri leta in sicer je eno leto prakse izvršiti pri sodišču, eno pri odvetniku; tretje leto prakse je fakultativno (pri sodišču ali odvetniku). Koncem tretjega leta se sme položiti enotni izpit, kateri kvalifikuje za sodno ali odvetniško prakso. Kandidat, ki se hoče posvetiti sodnemu stanu, bo zaprosil za nameščenje (kot sodni notar, kar odgovarja nekako našemu IX. činovnemu razredu); kandidat, ki hoče postati odvetnik, bo moral delati še dveletno prakso pri odvetniku; po preteku te dobe, torej „in toto“ najpreje po petih letih postane torej jurist, ki ima doktorat, na Ogrskem odvetnik. Osnutek Szekely-Nagy urejuje nadalje odvetniške pristojbine, uvaja zbornična sodišča za odmero stroškov, če to želi stranka in za spore, ki izhajajo iz službenega razmerja med odvetnikom in njegovim kandidatom, modernizira disciplinarno postopanje ter razširja avtonomijo zbornic. „Numerus clausus“ se odklanja.

Če primerjamo naš in ogrski osnutek o reformi odvetniškega reda s stališča enotnosti sodne in odvetniške kvalifikacije, najdemo, da tozadevno zaostaja naš osnutek le navidezno za ogrskim. V bistvu so s tem, da se tudi pri nas v bodoče zahteva enoten sodni izpit, skoro popolnoma izenačeni predpogoji, kako postati sodnik ali odvetnik. Absolvirani jurist, ki je do sodnega izpita zadobil doktorat, postane po 7. letih odvetnik, najsi je bila njegova karijera pred izpitom sodna ali pa odvetniška. To naj pojasnita nastopna normalna slučaja: Sodni praktikant ali asvkultant (ki ima doktorat) napravi po treh letih (med temi sta 2 leti obligatorni pri sodišču) enotni sodni izpit; po izpitu vstopi pri odvetniku; po dveh letih dobi substitucijsko pravico, po nadaljnjih dveh letih odvetniške prakse postane odvetnik. (Skupaj 7 let.) Odvetniški koncipient, ki ima doktorat, napravi po štirih letih (med temi eno leto sodne in dve leti odvetniške prakse) enotni sodni izpit. S tem je pridobil tudi substitucijsko pravico; po nadaljnjih treh letih odvetniške prakse postane odvetnik. (Skupaj 7 let.) Ne trdimo preveč, da se bo institut odvetniških koncipientov brez izpita sploh polagoma izgubil. Rezervoar, iz katerega bodo odvetniki zajemali svoje kandidate, bodo s časoma skoro izključno sodni kandidati s sodnim izpitom.

O enotnem sodnem izpitu, katerega nazivlja pravilno enotni justični izpit, razpravlja tudi Schrutka v tretji letošnji številki Zentralblatta f. d. jur.

Praxis. Popisuje razvoj sedaj veljavnih določeb za sodni, odvetniški in notarski izpit in prihaja do zaključka, da je sodni izpit postal vsled določeb §§ 12 in 13 zakona z dne 27/12 1896 št. 217 d. z. in naredbe pravosodnega ministrstva z dne 1. novembra 1900 st. 182 d. z. najtežji med vsemi tremi izpiti in da ta pravni položaj ne more zadovoljiti niti sodnika niti odvetnika niti notarja. Sodnika ne, ker sodni izpit, dasi najtežji, ne nadomešča odvetniškega izpita; odvetnika ne, ker je pristop k odvetništvu odvisen od izpita, ki zaostaja po svoji notranji vrednosti za sodnim; notarja ne, ker zavzema notarski izpit med justičnimi izpiti najnižje mesto in ne nadomešča niti sodnega niti odvetniškega izpita. Z reformo odvetniškega in notarskega reda je ta nedostatek odpravljen. Schrutka graja, da zakonodavstvo pri tem, ko izenačuje te tri juristične poklice, ni dosledno in da vzdružuje zahtevek doktorata za odvetniški stan. Komur je res na zblizanju teh treh poklicov, ta se mora izreči za to, da se črta ta predpogoj za vstop v odvetniški stan. Le na ta način bo mogoče preprečiti, da formalno upravičeno prezira drug poklic drugega. Kakor dosedaj sodniku in notarju ostani seveda tudi odvetniku prosto, da se poteguje za akademično čast doktorja juris. Ta zahtevek naj se pa kot formelni predpogoj odpravi, ker bo le na ta način mogoče dati doktoratu, to mu gre po njegovem pojmu in bistvu: znanstven nívó in resnično učenjaški značaj. Potem še le bodo doktorji juris elita med stanovskim sodruzi.

Po našem mnenju je stališče Schrutke v tem vprašanju modernejše, globejše, kakor stališče ogrskega osnutka, ki zahteva doktorat za sodnika in odvetnika.

M. G.

— (K pojmovanju pravnih nasledkov pri obsodbah po §§-ih 460, 461, 463 in 464 kaz. zak.). Nesrečna štilizacija zadnjege odstavka §-a 6 zakona z dne 15. novembra 1867 št. 131 drž. zak. je napravila že dokaj zmede. Še vedno se obračajo obsojenci s prošnjami za milost na vladarja za izpregled pravnih nasledkov radi obsodbe po navedenih zakonovih določilih. Pred kratkim je obsojenec vložil immedijatno pri justičnem ministerstvu prošnjo za milost čisto splošne vsebine. Justično ministerstvo je priposlalo potom višjega deželnega sodišča vlogo pristojnemu okrajnemu sodišču in v svojem ukuzu z dne 7. marca 1912 št. 6433/12 naročilo, naj se prosilcu sporoči, da z obsodbo radi prestopka goljufije niso v zvezi nikaki pravni nasledki po splošnem kazenskem zakonu, da pa izpregleda izgube neoporečenosti ali izbriša prestane kazni iz kazenskih zapisnikov zakon ne pozna. Ako pa stremi obsojenec za izpregledom takih pravnih nasledkov, ki nastopajo vsled obsodbe po posebnih zakonovih določilih, kakor n. pr. izguba volilne pravice v občini, i. t. d., onda naj se ga pouči, da mora pravne nasledke, o katerih želi, da se mu izpregledajo, natančno označiti; le v tem slučaju naj se napravi poročilo v zmislu §-a 411 k. pr. r. in predloži s spisi vred pristojnemu sodnemu dvoru druge stopnje. Dr. M. D.

„Slovenski Pravnik“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravnika“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26 oz. 22.